

OGRANICZENIE GODZIN PRACY NA PLANIE ZDJĘCIOWYM I ICH UCZCIWE ROZLICZANIE

CELE I REKOMENDACJE SPR

IDEA PROJEKTU

Jako Stowarzyszenie Producentów Reklamowych chcemy dbać o środowisko pracy producentów, efektywność i bezpieczeństwo naszych działań, dobrostan naszych współpracowników i podwykonawców oraz o bezpieczeństwo, satysfakcję i dobre imię naszych klientów – marketerów, pracowników agencji reklamowych i działów zakupów. Dążymy również do zabezpieczenia odpowiednio wysokiego poziomu kreatywności i skuteczności pracy wszystkich zaangażowanych w proces tworzenia filmu reklamowego zarówno po stronie zleceniodawców jak i zleceniobiorców.

Dlatego też jako Stowarzyszenie chcemy promować **HIGIENICZNE WARUNKI PRACY NA PLANIE ZDJĘCIOWYM ORAZ UCZCIWOŚĆ I TRANSPARENTNOŚĆ ROZLICZEŃ I OFERT**. Rozsądne planowanie czasu na planie zdjęciowym, ograniczanie ewentualnych nadgodzin i ich uczciwe rozliczanie gwarantuje sukces projektu reklamowego klienta oraz bezpieczeństwo i skuteczność pracy wszystkich tworzących i produkujących projekt.

NADGODZINY W PRODUKCJI REKLAMOWEJ

Z naszych obserwacji rynku wynika, że w wielu przypadkach kalkulacja ekonomiczna popycha klienta do organizowania zamiast dwóch dni zdjęciowych jednego długiego dnia zdjęciowego z wieloma nadgodzinami. Wydaje się, że często argumenty ekonomiczne przeważają nad kwestiami bezpieczeństwa na planie zdjęciowym oraz poziomem efektywności i kreatywności pracy zaangażowanych osób i realizowanego filmu reklamowego.

W obliczu braku ścisłych regulacji prawnych dotyczących warunków pracy w reklamie, często jako producenci godzimy się na taki stan rzeczy, a nasi klienci pozostają nieświadomi potencjalnych zagrożeń i niebezpieczeństw związanych z pracą w nierozsądnych nadgodzinach.

Odwołajmy się do Kodeksu Pracy. Nie dotyczy on wprawdzie osób zatrudnianych w umowie zleceniowej czy o dzieło, charakterystycznych dla branży reklamowej, ale wydaje się być uczciwą inspiracją w kontekście systemowego uporządkowania zasad dotyczących pracy (szczególnie w określonym miejscu, w określonym czasie).

Według Kodeksu Pracy praca w godzinach nadliczbowych jest dopuszczalna w razie:

- "konieczności prowadzenia akcji ratowniczej w celu ochrony życia lub zdrowia ludzkiego, ochrony mienia lub środowiska albo usunięcia awarii (powódź, pożar, katastrofy, np. drogowe, budowlane, a także wszelkiego rodzaju awarie maszyn czy urządzeń). **Są to sytuacje wyjątkowe i nieprzewidywalne.**
- **szczególnych potrzeb pracodawcy** – mogą one wynikać, np. z absencji chorobowej pracowników czy konieczności **pilnego, terminowego** wykonania określonej pracy.

Pracodawca nie może z góry planować pracy w godzinach nadliczbowych. Zakaz pracy w nadgodzinach dotyczy m.in. kobiet w ciąży, pracowników młodocianych czy osób opiekujących się dzieckiem poniżej 4. roku życia, którzy nie wyrazili zgody na nadgodziny.

Rozumiemy, że w naszej branży jedynym argumentem za działaniem w nadgodzinach **jest argument ekonomiczny**. W Kodeksie Pracy jest to argument niedopuszczalny. Z naszego doświadczenia wynika, że jest to również argument działający na niekorzyść klienta. Sukces projektu dla klienta to kreatywny, efektywny team produkcyjny i team kreatywny. A bezpieczeństwo pracy wszystkich osób na planie zdjęciowym powinno być nadrzędną wartością zarówno dla nas jak i dla naszych zleceniodawców/klientów. Taki sukces możemy wypracować tylko w ramach zdrowych warunków pracy.

CELE PROJEKTU

- ograniczenie godzin pracy na planie zdjęciowym w celu poprawy jakości kreatywnej projektów oraz bezpieczeństwa, warunków i jakości pracy ekip
- uczciwy sposób rozliczania nadgodzin w szczególności dla Pionów Produkcyjnych
- podnoszenie standardów na rynku i eliminacja złych praktyk
- poprawa warunków i jakości pracy ekipy, w tym producentów, kierowników produkcji, asystentów produkcji
- poprawa kreatywnej jakości projektów

REKOMENDACJE SPR

Jako Stowarzyszenie rekomendujemy, aby profesjonalni producenci:

1. Dążyli do ograniczenia dnia zdjęciowego do maksymalnie 14 PLANOWANYCH godzin pracy.

Powinno to:

- pomóc wyeliminować nadmierną ilość nadgodzin,
- przyczynić się do poprawy warunków pracy i bezpieczeństwa na planie dla wszystkich w tym również naszych zleceniodawców,
- podnieść kreatywną jakość realizacji z korzyścią dla klienta.

PLANOWANE godziny pracy to te, które są realnie określone już na etapie przygotowania ofert przez producenta/kierownika produkcji w ścisłej współpracy z reżyserem a na późniejszym etapie – przy okazji planowania zdjęć - z udziałem 1st AD.

Oczywistym jest, że praca na planie z różnych względów nie przebiega zawsze zgodnie ze wstępnymi założeniami i czasem dzień zdjęciowy planowany na 13 godzin kończy się po 15 godzinach. W takiej sytuacji priorytetem jest dokończenie takiego dnia. Naszą intencją jest jednak uniknięcie PLANOWANIA dnia zdjęciowego na więcej niż 14 godzin, ze względów wspomnianych już powyżej.

- 2. Uczciwie rozliczali nadgodziny pionu produkcyjnego.** W naszym przekonaniu płatne nadgodziny powinny przysługiwać WSZYSTKIM członkom ekipy realizacyjnej w tym również całemu pionowi produkcji i być ryzykiem klienta.
- 3. Zmierzali do tego, aby docelowym modelem rozliczania nadgodzin z klientem był sposób wynikowy (zgodny ze stanem faktycznym, a nie estymacją na etapie oferty).** Estymacja tego, jak projekt rozkłada się w czasie i ile godzin potrzeba, aby wykonać wszystkie potrzebne ujęcia, to konieczna praktyka producentów. Taka estymacja czasowa pozwala możliwie trafnie oszacować całościowy koszt realizacji i uprzedzić klienta o ewentualnym ryzyku wystąpienia nadgodzin, ale nie jest precyzyjną wyceną ostatecznego czasu pracy na planie zdjęciowym. Dlatego rekomendujemy, żeby na poziomie przetargu poza kosztorysem bazowym, dom produkcyjny przedstawiał Klientowi/Agencji dodatkowo osobny kosztorys z precyzyjnym kosztem poszczególnych ewentualnych nadgodzin. Mamy wówczas w kosztorysie bazowym estymację i wycenę nadgodzin potrzebnych do realizacji projektu a dodatkowo cennik wszystkich ewentualnych kolejnych nadgodzin. Nadgodziny takie powinny być w naszej ocenie, jak wspomnieliśmy powyżej, ryzykiem finansowym klienta, poza sytuacjami oczywistych niedociągnięć po stronie ekipy produkcyjnej.
- 4. Naliczali nadgodziny dla Pionów Produkcyjnych – Producentów, Kierowników Produkcji, Koordynatorów, Asystentów Produkcji i Runnerów.** Obecnie praktyka rynkowa jest taka, że rozliczane są nadgodziny prawie wszystkich członków ekip produkcyjnych. Piony Techniczne od zawsze liczyły nadgodziny (zwyczajowo w systemie progresywnym - 15%, 15%, 20%, 20%, 30%, 50% za każdą kolejną nadgodzinę liczone od stawki bazowej), w ostatnich latach pozostali członkowie ekipy, w tym odtwórcy i twórcy, zaczęli naliczać nadgodziny po 11. godzinie pracy – w systemach od liniowych (10% bądź 15% za każdą kolejną nadgodzinę bez względu na liczbę nadgodzin) po progresywne. Istnieją jednak jeszcze członkowie ekip w produkcji reklamowej, którzy nadgodzin zwyczajowo nie naliczali, bo nie ukształtował się (jeszcze) taki zwyczaj. Do takich osób należą członkowie Pionów Produkcyjnych – Producenci, Kierownicy Produkcji, Koordynatorzy, Asystenci Produkcji, Runnerzy. Z naszych obserwacji wynika jednak, że coraz częściej osoby te domagają się takiego samego traktowania jak pozostali członkowie ekip i wypłacania im nadgodzin. Wychodzimy z założenia, że nadgodziny powinny przysługiwać WSZYSTKIM osobom pracującym na planie filmowym po przekroczeniu 11 godzin pracy. Praca na planie produkcji reklamowej to praca w usługach, na konkretne komercyjne zamówienie/zlecenie, a Pion Produkcyjny to ludzie zatrudnieni do wykonania danego dzieła - dokładnie tak samo jak zatrudniane są piony techniczne. Uczciwą praktyką wydaje się więc traktowanie wszystkich w ten sam sposób. Podsumowując – uważamy, że wszystkim osobom z Pionu Produkcji, podobnie jak pozostałym członkom ekipy zdjęciowej, powinny za wykonaną pracę przysługiwać nadgodziny. Rekomendujemy więc by domy produkcyjne traktowały wszystkich członków ekip w sposób równy i uczciwy i przychyliły się do oczekiwanych przez Piony Produkcyjne płatnych nadgodzin.

REKOMENDOWANY SPOSÓB WYNAGRADZANIA NADGODZIN PIONÓW PRODUKCYJNYCH

Stawki wynagrodzenia to kwestie biznesowe, co do których każdy z właścicieli firm – członków SPR ma swobodę podejmowania swoich decyzji. W stawkach wynagrodzeń Pionów Produkcji, które znajdują się w kosztorysach zawiera się jednak nie tylko czas pracy na planie zdjęciowym

(jak w przypadku dużej części członków ekipy), ale też preprodukcja i postprodukcja, a kwoty dla Pionów Produkcji podawane w kosztorysach zwykle obejmują honorarium za całość produkcji w formie zryczałtowanej. Według zebranych przez Stowarzyszenie informacji z rynku członkowie Pionów Produkcyjnych domagają się naliczania nadgodzin za pracę na planie, odnosząc się najczęściej do honorarium 1st AD za dzień zdjęciowy. Odnoszenie się przez Piony Produkcyjne do średniej stawki 1st AD wydaje się uzasadnione, ponieważ 1st AD jest "człowiekiem produkcji", blisko współpracującym na planie z Pionem Produkcyjnym i reżyserem, układającym plan pracy i odpowiedzialnym za realizację zdjęć zgodnie z czasem w nim przyjętym. Jego zakres odpowiedzialności, a co za tym idzie również i **stawka wydaje nam się adekwatna do wyliczenia dla Pionu Produkcji NADGODZIN, podobnie jak w przypadku 1st AD liczonych w systemie liniowym. Nadgodziny miałyby być naliczane po 11h w modelu „od START ZDJĘĆ do WRAP”, tak jak zostało przyjęte naliczanie ich dla całej ekipy filmowej** (zarówno w kosztorysach z góry zakładających nadgodziny oraz we wszelkiego rodzaju rozliczeniach wynikowych nadgodzin z Klientami / Agencjami), niezależnie od faktu, że Pion Produkcji zazwyczaj jest obecny 1h przed planowanym rozpoczęciem pracy na planie zdjęciowym i często po zakończonych zdjęciach pozostaje na planie, czy np. pracuje w biurze przygotowując zdjęcia na kolejny dzień. Oczekiwanie jednak jest takie, że nadgodziny naliczane będą całej ekipie według tego samego modelu, a ten „dodatkowy” czas pracy Pionów Produkcyjnych jest ujęty w zryczałtowanym wynagrodzeniu za całość projektu.

PRAWA CZŁONKÓW SPR

Wszyscy członkowie SPR mają prawo zapoznać się z stanowiskiem Stowarzyszenia i podzielać je bądź nie. Ograniczanie czasu pracy na planie zdjęciowym zwiększa zdaniem SPR bezpieczeństwo i poprawia warunki pracy, a także przekłada się na kreatywną jakość projektu – z korzyścią dla klienta i agencji reklamowej. Ewentualne przychylenie się do oczekiwań płatnych nadgodzin, formułowanych przez Piony Produkcyjne, jest traktowaniem wszystkich członków ekipy w sposób równy i uczciwy. Nadgodziny są ryzykiem klienta co zdaniem SPR może uzasadniać ich wynikowe rozliczanie, zgodnie ze stanem faktycznym.

Z perspektywy SPR jest oczywistym i właściwym, że każdy członek SPR, podążając za swoimi biznesowymi decyzjami, dowolnie i swobodnie negocjuje warunki pracy pionów produkcyjnych na swoich planach zdjęciowych. Jako SPR zaobserwowaliśmy, że najczęściej strony rozmawiają o różnego rodzaju rabatach, upustach czy propozycjach rozwiązań, dążących do optymalizacji kosztów satysfakcjonujących dla klientów. W dużej mierze od kreatywności proponowanych rozwiązań zależy finalny poziom kosztów.

Warto jednak, by producenci mieli na względzie dobre praktyki:

1. ograniczanie czasu pracy na planie do rozsądnego i zdrowego wymiaru godzin pracy
2. uczciwe rozliczanie wynagrodzeń ze wszystkimi członkami ekipy
3. utrwalanie uczciwych zasad rozliczania się z klientami

Powyższe dobre praktyki polepszą standardy pracy w branży reklamowej zarówno dla producentów jak i naszych klientów.